

na dworze norweskim. Że na dworze tym panuje prąd czysto demokratyczny, to jest rzeczą łatwo zrozumiałą wobec znanych liberalnych przekonań Norwegów. Na mnóstwo urzędów dworskich, szereg dostojników, od jakich roi się na innych dworach, na dworze norweskim niema miejsca. Dlatego to niema tam także zupełnie prawie tej czasy aż do przesady doprowadzanej etykiety dworskiej. Król niejednokrotnie, chcąc wybrać się za miasto, siada po prostu do tramwaju i jedzie ra-

i prostymi. Dość wspomnieć, że tak król jak i królowa niejednokrotnie wchodzi do sklepów i sami sobie załatwiają sprawunki.

Wobec tego, że od dnia koronacji Hakona VII. weszła Norwegia w poczet królestw europejskich, a więc niema już nic wspólnego ze Szwecją, musiano zmienić dawny herb szwedzki, który dzisiaj wygląda tak, jak go Czytelnicy widzą na zamieszczonej obok rycinie. Norwegia zaś otrzymała teraz herb własny, według wzorów dawnych, również na naszej rycinie uwidoczniiony. Z okazji koronacji wybito medal pamiątkowy.

Pora do pracy, do pracy wielkiej i owocnej, sposobna. Jesteśmy na Śląsku wprawdzie dosyć liczni, ale też mamy przeciw sobie dwie straszliwe zmory, które sprzysięgły się na nasz żywot: germanizację i czechizację. Szkolnictwo nasze cierpi pod wpływem germanizacyjnym, a sąsiedzi Czesi odrywają nam z zachodu po skibie naszej ziemi rodzinnej. Tylko oświata i uświadomienie ludu położy tamę tej podwójnej klęsce. Przedstawienia teatralne i odczyty pouczające działają bardzo skutecznie w tym względzie.

Do najruchliwszych Kółek amat., zorganizowanych obecnie w Sekcyę teatru ludowego na Śląsku,

Koronacja Hakona VII: Pałac królewski w Drøningmønstet.

Koronacja Hakona VII: Medal wybity na pamiątkę koronacji norweskiej pary królewskiej.

zem ze swoimi poddanymi. Królowa sama powozi małym koczkiem przejeżdżając przez ulice Chrystianii. Norwegczycy mają tedy zawsze prawie parę królewską wśród siebie a węzeł serdeczności między władzą a narodem zacieśnia się przez to silniej, aniżeli gdyby dwór błyszczał na zewnątrz przepychem i etykietą. Król Hakon i królowa Maud, których portrety zamieszczamy obok, w ciągu tegorocznej zimy brali udział we wszystkich zabawach chrystyńskiego klubu sportowego, bawili się razem z narodem w zwyczajnych strojach sportowych. Z nimi był zawsze i wszędzie obecny mały Olaf, następca tronu, dzieciak żywy i wesoły, którego Norweżki tak pokochały, że go nie puszczały prawie z rąk. gdy się ukazał w swoim wózekczku w miejskim ogrodzie. Popularność młodej pary królewskiej rośnie wśród ludu z dnia na dzień, bo tak Hakon VII jak i jego małżonka królowa Maud są ludźmi na wskrós postępowymi

Pionierzy oświaty ludowej na Śląsku.

Ruch narodowy wśród ludności polskiej na Śląsku datuje się od lat kilkunastu. Początkowo skupiał on się przeważnie w Cieszynie, gdzie w Czytelni ludowej zbierała się inteligencja śląska. Z czasem powstały różne Towarzystwa narodowe, krzewiące oświatę wśród ludności wiejskiej, prawie zupełnie zaniedbanej. Między innymi wyszczególniło się w ostatnich dziesięciu latach Tow. „Jedność“ przez gorliwą pracę, zwłaszcza w swoich oddziałach rozrzuconych po całym Śląsku. Powstały liczne Kółka amatorskie, urządzające przedstawienia teatralne. Członkowie tych Kółek, to przeważnie robotnicy przemysłowi lub rolni, którzy pod kierownictwem nauczycieli ludowych, często nawet samych robotników, ćwiczą się w poważnej pracy nad oświeceniem ludu, uprzyjemniając tem czas samym sobie, a gotując słuchaczom przyjemną rozrywkę.

należy „K. a.“ w Łazach, gminie przemysłowej powiatu frysztackiego. Członkami tegóż Kółka są wyłącznie górnicy i robotnicy przemysłowi. Przewodniczącym jest p. Pytlik Jan, górnik; reżyserem nauczyciel Jan Szuścik, przewodniczący Sekcji teatru ludowego. Jego to energii i staraniom zawdzięczyć należy, że przedstawienia tego Kółka są zawsze nadzwyczaj staranne.

Życzyć by sobie należało, ażeby wędrownie trupy teatralne polskie, przybywały i do tej starej, a zapomnianej prawie Piastów dzielnicy na Śląsk. Corocznie zjeżdżają tam trupy niemieckie i czeskie i robią interesy na kieszeni ludu naszego, a nasze polskie wędrownie trupy zapomniały o tem, że na Śląsku wschodnim mieszka przeszło dwieście tysięcy Polaków i że przedstawienia takie opłaciłyby się przedsiębiorcom. Tylko odwagi!

Ilustracja nasza przedstawia grupę amatorów „Kółka“ w Łazach.

Pionierzy oświaty ludowej na Śląsku: Najruchliwsze na Śląsku Kółko amatorskie w Łazach w powiecie frysztackim; w środku na przedzie, mając u stóp tablicę, siedzą: reżyser Kółka, nauczyciel Jan Szuścik, przewodniczący Sekcji teatru ludowego na Śląsku, oraz górnik Jan Pytlik, przewodniczący Kółka w Łazach.